

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR TEMATISKĀ PLĀNOJUMA

“VALMIERAS PILSĒTAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA” APSTIPRINĀŠANU

sagatavots saskaņā ar 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII. nodaļas 27.punktu

Valmieras pilsētas pašvaldības dome 2019.gada 25.jūlijā ir pieņēmusi lēmumu Nr.227 (protokols Nr.10, 7.§) “Par tematiskā plānojuma “Valmieras pilsētas transporta infrastruktūras attīstības koncepcija” apstiprināšanu” (turpmāk – Tematiskais plānojums).

Tematiskais plānojums ir izstrādāts ar mērķi izvērtēt esošo Valmieras pilsētas transporta infrastruktūru, identificēt problēmas, izstrādāt iespējamo attīstības koncepciju, izvirzot un definējot sasniedzamos mērķus, kā arī uzdevumus mērķu sasniegšanai. Tematiskajā plānojumā iekļauts pašreizējās situācijas raksturojums un analīze, stratēģiskā daļa, rīcības plāns un plānotie risinājumi.

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu Nr. 7-01/1146, kurā konstatēts, ka Tematiskais plānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kuram saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešo daļu un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 2.2.2.punktu jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Tā ietvaros sagatavots Tematiskā plānojuma Vides pārskats un vienlaikus ar Tematiskā plānojuma publisko apspriešanu, veikta arī Vides pārskata publiskā apspriešana.

VIDES APSVĒRUMU INTEGRĒŠANA TEMATISKAJĀ PLĀNOJUMĀ

Valmieras pilsētas transporta infrastruktūras attīstības koncepcija veidota, ņemot vērā vairākas dimensijas, t.sk. vidi, lai pilsētā tiktu izveidota transporta sistēma, kas samazina pārvietošanās ietekmi uz infrastruktūru, dabu un vēsturisko apbūvi.

Tematiskais plānojums ietver Rīcības plānu (noteikti pasākumi un aktivitātes), lai sasniegtu Stratēģiskajā daļā izvirzītos mērķus. Rīcības plānam tiek noteikta horizontālā prioritāte VIDE, kas nosaka, ka ikvienai aktivitātei, kas tiek īstenota, ir jābūt ar pozitīvu ietekmi uz vides kvalitāti Valmieras pilsētā (pamatojoties uz Valmieras pilsētas vides deklarāciju). Prioritāte sevī ietver vides aizsardzību, dabas resursu saprātīgu izmantošanu un vides saglabāšanu nākamajām paaudzēm, tās mērķis ir pievērst uzmanību dažādiem vides aizsardzības pasākumiem, ieviešot katru no Rīcības plānā plānotajām rīcībām – vides stāvokļa kvalitātes saglabāšanai/uzlabošanai, transporta satiksmes radīto antropogēno slodžu ietekmes mazināšanai, piesārņojuma mazināšanai, atjaunojamo energoresursu izmantošanai un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, dabas resursu kvalitātes nodrošināšanai un vides labiekārtošanai.

Rīcības plānā tiek iekļauti uzdevumi un rīcības, kuru ietvaros tiek plānota pozitīva ietekme uz pilsētvidi Valmieras pilsētā, sakārtojot un attīstot transporta infrastruktūru. Plānots īstenot satiksmes drošības uzlabošanas pasākumus, veicināt paradumu maiņu un paaugstināt sabiedrības informētības līmeni par tiešajiem vides ieguvumiem no velosatiksmes attīstības, informēt pilsētas iedzīvotājus un viesus par drošiem un ērtiem pārvietošanās veidiem pilsētā, attīstīt videi draudzīga sabiedriskā transporta izmantošanu pilsētā un atbalstīt citus alternatīvos pārvietošanās un transporta veidus.

VIDES PĀRSKATA, INSTITŪCIJU ATZINUMU UN SABIEDRISKĀS APSPIEŠANAS REZULTĀTU INTEGRĒŠANA TEMATISKAJĀ PLĀNOJUMĀ

Tematiskais plānojums un Vides pārskats tika izstrādāti vienlaicīgi, lai konstatētu iespējamās vides problēmas, kas saistītas ar plānošanas dokumentu, to risinājumu un plānoto rīcību īstenošanu. Dokumentu vienlaicīga izstrāde sniedz iespēju nepieciešamības gadījumā veikt labojumus plānošanas dokumentos, kā arī paredzēt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai vai mazināšanai.

Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" prasībām.

Vides pārskata 1.redakcijas sabiedriskā apspriešana notika no 2018.gada 15.oktobra līdz 2018.gada 13.novembrim. Publiskās apspriešanas laikā saņemti arī priekšlikumi un iebildumi no divām fiziskām personām un SIA "VTU Valmiera" un Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes Vides zinātnes nodaļas, Vides un ilgtspējības pārvaldības pētniecības grupas speciālistiem Dr.geogr. Jāņa Kauliņa un M.vid.zin. Zandas Krūkles. Publiskās apspriešanas laikā tika saņemti atzinumi no Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas, Vidzemes plānošanas reģiona, Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas. Pēc 1. redakcijas publiskās apspriešanas tika papildināts tematiskais plānojums un Vides pārskats, ņemot vērā institūciju atzinumu izvērtējumu un publiskās apspriešanas rezultātus.

Papildinātie dokumenti tika nodoti 2.redakcijas publiskajai apspriešanai no 2019.gada 9.janvāra līdz 2019.gada 1.februārim. Publiskās apspriešanas laikā saņemti priekšlikumi un iebildumi no divām fiziskām personām un atzinumi ar papildinājumiem Tematiskajam plānojumam no VAS "Latvijas Valsts ceļi" Valmieras nodaļa un Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas. Pozitīvus atzinumus sniegušas institūcijas - VAS "Latvijas dzelzceļš", Valsts vides dienesta Valmieras reģionālā vides pārvalde, Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Vidzemes kontroles nodaļa, Vidzemes plānošanas reģions, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālā administrācija. Papildinātais 1. redakcijas Vides pārskats tika iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai.

Vides pārraudzības valsts birojs 2019.gada 29.janvāra atzinumā Nr. 4-03/2 "Par tematiskā plānojuma "Valmieras pilsētas transporta infrastruktūras attīstības koncepcija" Vides pārskatu" ir secinājis, ka kopumā Vides pārskats atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr atbilstoši šajā atzinumā norādītajam tajā veicami papildinājumi. Atzinumā ir ietvertas rekomendācijas Vides pārskata pilnveidošanai attiecībā uz to vides problēmu identificēšanu, kas būtu saistāmas ar konkrētā plānošanas dokumenta īstenošanu un to, kā plānošanas dokuments tās pastiprina vai novērš. Pirms Tematiskā plānojuma apstiprināšanas Valmieras pilsētas pašvaldībā ir izvērtētas Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas un tās ņemtas vērā, sagatavojot Vides pārskata gala redakciju:

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJA REKOMENDĀCIJA (NUMERĀCIJA ATBILSTOŠI ATZINUMAM)	INFORMĀCIJA PAR REKOMENDĀCIJAS ŅEMŠANU VĒRĀ
<p>2.2.1. Birojs atzīmē, ka attiecīgās sadaļas Vides pārskatā, apzinot esošo vides stāvokli, būtu vēlams iespējami fokusēti vērtēt kontekstā ar plānotajiem risinājumiem, tādējādi identificējot tās vides problēmas, kas būtu saistāmas ar konkrētā plānošanas dokumenta īstenošanu un to, kā plānošanas dokuments tās pastiprina vai novērš. Piemēram, Vides pārskatā norādīts uz to, ka ražošanas teritorijas pārsvarā atrodas pilsētas dienvidastrumu daļā, bet netiek skaidrots, vai šai teritorijai ir pietiekošs nodrošinājums ar transporta infrastruktūru, t.sk. nodrošinot kravas autotransporta optimālu plūsmu. Tāpat Birojs konstatē, ka plānošanas dokumenta 9.5. attēlā ir iezīmēta perspektīvā C3 kategorijas iela, kas savieno iepriekš minēto ražošanas teritoriju ar pilsētas ziemeļrietumu daļu, šķērsojot Gauju, tomēr Vides pārskatā par to nav sniegta informācija, t.sk., vai potenciālā tilta izbūve neskar Gaujas teritoriju, kas noteikta ar 10% applūduma varbūtību, kas tādējādi varētu aktualizēt plūdu apdraudējumu pavasara palos Gaujai pieguļošajā teritorijā, vai nav problēma ar krasta izskalošanas/stabilitātes jautājumiem vai kādiem citiem apstākļiem, papildus pievēršama uzmanība tieši Gaujas skalošanas vietā.</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināta 3. nodaļa <i>Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas</i>.</p>

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJA REKOMENDĀCIJA (NUMERĀCIJA ATBILSTOŠI ATZINUMAM)	INFORMĀCIJA PAR REKOMENDĀCIJAS ŅEMŠANU VĒRĀ
<p>Vienlaicīgi Vides pārskata netiek raksturota un salīdzināta esošā un plānotā situācija ar iepriekš minētās ielas izbūvi, kas savienotu ražošanas teritoriju ar otrpus Gaujas upei esošo dzīvojamo zonu, paredzot pārvietoties tur arī kravas transportam, bet nav vērtēts, kādas problēmsituācijas šī iela risinātu, kā arī nav vērtēts, vai šādā gadījumā iedzīvotājiem dzīvojamā zonā neradīties diskomforts ar paaugstinātu trokšņa līmeni un gaisa piesārņojumu vai papildus arī bīstamo kravu plūsmu caur dzīvojamām teritorijām. Izstrādātāja gan izteikusi viedokli, ka būtu nepieciešams pilsētā iespēju robežās veikt regulāru gaisa un trokšņa monitoringu, savukārt Biroja ieskatā Vides pārskatā varētu būt norādītas šo monitoringu staciju potenciālās vietas vai vismaz periodisko mērījumu veikšanai piemērotākās vietas;</p>	
<p>3.4.3. Savukārt Biroja vērtējumā aktuāls var būt pilsētas turpmākās attīstības scenārijs, kad paplašinātos dzīvojamā apbūve un intensificētos ražošana (iespējams, ietverot arī kravas transporta līdzekļu plūsmas palielināšanos), kā rezultātā būtiski būtu izvērtēt jau šajā plānošanas dokumentā un attiecīgi Vides pārskatā, kurā pilsētas teritorijā turpmākā dzīvojamās apbūves attīstība būtu vēlama un kurām nevēlama, lai nevajadzētu papildus meklēt risinājumus un ieviest pasākumus, lai iedzīvotājiem iespējami neradītu diskomforta situācijas ar transporta radīto trokšņa un gaisa piesārņojumu.</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināta 3. nodaļa <i>Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas</i>.</p>
<p>3.4.4. Tāpat velosatiksmes īpatsvara pieaugums un esošā nepietiekamā infrastruktūra, tās savstarpējas sasaistes trūkums (Tematiskajā plānojumā konstatētie pārrāvumi, savienojumu neesamība), pastāvošie risinājumi velosatiksmes plūsmas nenodalīšanai no autotransporta plūsmas u.c. jautājumi rada vides problēmu, kas ietekmē vidi (ne tikai dabas vidi, bet arī cilvēku un viņa veselību).</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināta 3. nodaļa <i>Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas</i>.</p>
<p>4.6. Birojs vērs uzmanību tam, ka tālākā transporta infrastruktūras attīstībā, plānojot konkrētu infrastruktūras objektu izveidi, t. sk. jauna ceļa izbūvi, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst Novērtējuma likuma 2.pielikumā noteiktajam, kam attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums, kā arī - vai šāds novērtējums ir jau veikts konkrētajai darbībai un vai nav plānotas būtiskas izmaiņas salīdzinoši ar iepriekš novērtēto.</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināta 7. nodaļa <i>Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi</i>.</p>

PIEŅEMTĀ PLĀNOŠANAS DOKUMENTA PAMATOJUMS

Vairāku alternatīvu scenāriji netiek paredzēti, jo Tematiskā plānojuma Rīcības plānā un priekšlikumos izvirzītās aktivitātes plānots realizēt pakāpeniski, atkarībā no pieejamā finansējuma, tehniskajām iespējām un sabiedrības vēlmēm un vajadzībām. Kā alternatīva tika pieņemta "nulles alternatīva", neīstenojot Tematisko plānojumu, tiek saglabāta esošā situācija un virzība uz Tematiskā plāna vīziju, noteiktajiem mērķiem nenotiek kopumā, un pilsētā tiek īstenoti atsevišķi vai daļa plānoto pasākumu citu plānošanas dokumentu ietvaros.

Tematiskā plānojuma neīstenošana var ietekmēt Valmieras pilsētvides attīstību ilgtermiņā, pieaugot auto skaitam pilsētā un nenodrošinot pārdomātu auto organizāciju var tikt ietekmēta iedzīvotāju dzīves un vides kvalitāte.

Neieviešot Tematisko plānojumu, Valmieras pilsētā transporta infrastruktūra tiktu sakārtota, organizēta un attīstīta esošo valsts, reģiona un pilsētas plānošanas dokumentu un spēkā esošās likumdošanas ietvaros, līdz ar to veicinot savstarpēji nesaistītāku transporta sistēmas attīstību pilsētā, neņemot vērā un nesasaistot dažādas transporta jomas un mērķgrupas.

PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA VEIKŠANAI

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2019.gada 29.janvāra atzinumā Nr. 4-03/2 "Par tematiskā plānojuma "Valmieras pilsētas transporta infrastruktūras attīstības koncepcija" Vides pārskatu" noteiktajam, lai konstatētu tematiskā plānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Valmieras pilsētas pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, tos salāgojot ar Valmieras pilsētas teritorijas plānojuma monitoringa ziņojumu, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2026. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts birojs 2019.gada 29.janvāra atzinumam Nr. 4-03/2 "Par tematiskā plānojuma "Valmieras pilsētas transporta infrastruktūras attīstības koncepcija" Vides pārskatu" īstenojot tematisko plānojumu "Valmieras pilsētas transporta infrastruktūras attīstības koncepcija", atsevišķām darbībām saistībā ar transporta infrastruktūras izveidi, piemēram – jaunu ceļu izveidei, atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” iespējams jāveic sākotnējais izvērtējums un/vai ietekmes uz vidi novērtējums, ja tā darbības apjoms pārsniegs likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktos robežlielumus vai ietekmes uz vidi novērtējums tiktu piemērots sākotnējā izvērtējuma rezultātā.